

Den autonoma rörelsen - en diskussion

Jesper Lindström

I tider när bildandet av ett landsomfattande autonomt nätverk/förbund diskuteras inom den utomparlamentariska vänstern så tänkte jag bidra med en artikel där jag ger min syn på dagens svenska autonoma rörelse.

Exakt vad begreppen "autonomi" och "den autonoma rörelsen" egentligen innebär är inte en gång för alla fastslaget. Det enda som alla som kallar sig "autonoma" är överens om är att den rörelsen är brokig, odogmatisk och dynamisk rörelse på yttersta vänsterkanten. Olika grupper har (vid olika tillfällen) lagt lite olika innebörd i begreppet. (1) Någon speciell, enhetlig, autonom ideologi/teoribildning existerar således inte. Inom dagens svenska autonoma rörelse finns "anarkister", "kommunister", "socialister", "marxister" m.fl. Det finns de som är anhängare av förtryckssamverkan/triple oppression-teorin och de som är influerade av den autonoma marxistiska strömningen med teoretiker som Antonio Negri. (2) För att citera texten "*En kortfattad beskrivning av den autonoma rörelsens framväxt i Sverige och fram till dagsläget*": "Det finns inte heller någon 'autonomism' eller klara kriterier för vad som är autonomt, men det finns en historisk tradition". Dock måste det finnas någon gemensam nämnare för de olika autonoma grupperna/rörelserna annars skulle ju begreppet vara totalt meningslöst. Efter genomläsning av två sammanfattande texter om den autonoma rörelsen (nyss nämnda text samt "*Samma fiender samma kamp*") så ser jag det som oproblemiskt att definiera den autonoma rörelsen som en militant rörelse på yttersta vänsterkanten som kämpar "självständigt (autonomt, min anm.) från statliga och pro-kapitalistiska institutioner". (3) Autonoma kämpar således "utanför det trånga utrymme som den borgerliga demokratin accepterar för revolutionär verksamhet, istället för att som många 'respektabla' vänsterpartier/grupper acceptera de s.k. demokratiska spelreglerna, som bara gynnar de som konstruerat dessa spelregler, d v s den härskande klassen". (4) Ofta organiserar sig autonoma kring kampformen och inte ideologier.

Italienska rötter

Med ovanstående definition så står det klart att det funnits autonoma grupper så länge som ett organiserat motstånd mot kapitalismen existerat. Det är dock inte alla dessa grupper/organisationer som är "den autonoma rörelsen". Den autonoma rörelsen uppstod i Italien någon gång i slutet av 1960-talet eller början av 1970-talet. Och det är de rörelser som följer den traditionen som brukar räknas som "autonoma". (5) Orsaken till den autonoma rörelsens uppkomst i Italien var massavskedanden inom industrin (t.ex. FIAT) med följande arbetslöshet samt statens krispolitik. Kommunistpartiet i Italien (PCI) hade vid den här tiden blivit rena reformister som deltog i administrationen av kapitalismen och repressionen mot de autonoma. Detta svek skapade ett vakuum som den autonoma rörelsen kunde växa i. (6)

Organiseringen i rörelsen skedde genom "autonoma kommittéer" utan representationsstruktur. (7) Arbetarnas antikapitalistiska aktioner kännetecknades av vilda strejker, fysiska blockader och sabotage. (8) Senare (i början av 1970-talet) flyttade kampen ut från fabrikena och koncentrerades till bostadsområden och reproduktionssfären. (9) En viktig kamp var de s.k. självreduceringskampanjerna som fördes inom konsumentledet. Dessa innebar att man tog det man behövde/ville ha i affärerna (proletär shopping) men också inom kultursfären (t.ex. biobesök) samt el- och telemarknaden och på så sätt lyckades pressa priserna. Inom området Piemonte så omfattade dessa självreduceringskampanjer 180 000 hushåll när den var som störst. (10) Den ideologi som brukar associeras med denna rörelse kallas *operaismo*.

Våren 1977 blossade ett uppror upp mellan den samlade autonoma rörelsen och polisen vilket ledde till en våldsam konfrontation. (11)

Den autonoma rörelsen i Italien vid denna tid kan grovt sett indelas i fem olika strömningar:

1. *De proletära ungdomsklubbarna* som var de som främst drev självreduceringskampanjerna.
2. *Autonomiarörelsen*; som var den politiska och militanta kärnan i den autonoma rörelsen. (12) Denna strömning drev en militant politik med aktioner som "angrepp på offentliga institutioner och impopulära företagsledare, militanta demonstrationer som ibland slutade med skottväxling med polisen, proletär shopping osv." (13)
3. *Autonomia Operaia Organizatta* som vare en av de största och mest drivande organisationer inom den autonoma rörelsen.
4. *Autonoma fackföreningar* som trots att de kallas autonoma inte var en del av upproret 1977.
5. *Övriga "autonoma" strömningar* med rötterna i 68-upproret. Hit räknas t.ex. stadsgerillan *Brigate Rosse* (Röda Brigaderna).

De två sistnämnda kategorierna, fackföreningarna och de "övriga", brukar normalt inte räknas till den autonoma upproret 1977, rörelsen som brukar kallas *Il Movimento*, trots att de var organiserade på autonomt vis och kämpade självständigt. (Indelningen i "fem strömningar" kommer från artikeln "De autonoma i Italien på 70-talet" från *Folkmakt*

nr 11)

Upproret 1977 blev dock ganska kortvarigt (ca tre månader). Rörelsen möttes av stenhård repression (även i PCI-styrda städer) och statsmakten använde sig av det gamla tricket "söndra och härska". En hand sträcktes ut till den mer moderata delen som inlemmades i det bestående medan repressionen trappades upp mot den radikalaste delen som på så sätt isolerades och knäcktes. Många autonoma började nu ägna sig åt ensidig militär verksamhet - redan existerande stadsgerillor fick fler medlemmar och nya gerillor bildades. (14)

Tyska förgreningar

Det om Italien. Nu tänkte jag gå ta upp lite om den autonoma rörelsen i Tyskland. (Källan jag använt till nedanstående avsnitt om Tyskland är texten "*Den autonoma rörelsen i Europa*")

Till skillnad från den italienska rörelsen så var den tyska helt sprungen ur en student- och ungdomsmiljö. En stark del var Vietnamrörelsen. Kärnan i detta vänsteruppsving var *Sozialistischer Deutscher Studentenbund* (studentorganisationernas huvudorganisation), SDS. Rörelsen splittrades i mitten av 1970-talet i tre huvudströmningar:

1. "*Den långa marschen inom institutionerna*", dvs. den traditionella parlamentariska vägen; "förändra inifrånsvängen".
2. Den traditionella floran av marxist-leninist-stalinist-trotskyist-maoist-partier/sekter.
3. (Delvis) militanta lokala och regionala basgrupper i den utomparlamentariska massrörelsen. Det var ifrån den här strömningen som den autonoma rörelsen utvecklades.

Även inom denna autonoma strömning fanns det olika inriktningar. En viktig gren var "*spontanitetsrörelsen*". Hit räknas 2-juni-rörelsen, husockupanterna (BZ-rörelsen) i Frankfurt och Berlin samt div. anarkistiska cirklar. En annan viktig gren var *den anti-imperialistiska rörelsen* som var fortsättningen på Vietnam-rörelsen. Till denna strömning räknas stadsgerillan *Rote Armee Fraktion* (Röda Arméfaktionen), RAF, och den s.k. *anti-Folterkommittees* (anti-tortyrkommittén) som kämpade mot repressionen som staten satt in mot stadsgerilla (och övriga vänstern). Andra var influerade av operaismen från den italienska rörelsen.

I slutet av 1970-talet uppstod nya sociala rörelser: anti-atomkraft, radikalfeminister, anti-NATO, en ny husockupationsrörelse (1980-81). Nämnas bör även den ekologiska anti-NATO-rörelsen *Keine Startbahn West* som protesterade mot en utbyggnad av Frankfurts flygplats (med kärnvapenbestyckning) vid vilken tre miljoner träd skulle huggas ner.

På 1980-talet grenade (eller sammanfördes rättare sagt) sig dessa sociala rörelser i två: den autonoma, utomparlamentariska rörelsen och *Die Grünen* (De Gröna), Tysklands miljöparti.

I slutet på 80-talet när husockupationsrörelsen slagits ner av statsmakten började den autonoma rörelsen allt mer orientera sig mot anti-imperialism och mot div. toppmöten (IMF, Världsbanken, G7). Under 90-talet har fler frågor tillkommit: anti-genmanipulation, anti-fascism, anti-nationalism, kamp mot omstrukturering av städerna, aktioner mot de s.k. Castortransporterna, anti-nyliberalism och anti-kapitalism.

Den stora skillnaden mellan rörelsen i Italien och rörelsen i Tyskland är, enligt min mening, att den Italienska var sprungna ur arbetarklassens vardagliga kamp mot kapitalismen (*klasskamp!*) på och utanför arbetsplatserna. Den tyska däremot var/är mer av en "aktiviströrelse" där människor engagerar sig i allehanda enfrågerörelser så som anti-fascism, kärnkraft m.fl. Först på senare tid har anti-kapitalism tillkommit på allvar.

Svenska bastarder

I början av denna text definierade jag "autonomibegreppet" vitt. Som jag förhoppningsvis visat ovan så skiljer sig olika autonoma rörelser från varandra. För att kunna analysera rörelsen i Sverige så måste jag därför definiera vad jag menar med "den svenska autonoma rörelsen". Denna rörelse är ideologiskt och praktiskt mångfacetterad och någon heltäckande, "rättvis" analys är därför omöjlig att göra i en kort artikel, om än alls. I min definition har jag tagit min utgångspunkt att alla som kallar sig autonoma och som faller innanför min definition av "autonomibegreppet" är autonoma. Av det följer att den autonoma rörelsen i Sverige (hädanefter kallad "rörelsen", kort och gott) är summan av de värderingar och åsikter de människor har som kallar sig autonoma. De mest autonoma åsikterna är de som omfattas av flest personer.

Denna definition är naturligtvis bristfällig. Dock är den tillräcklig för artikelns syfte dvs. att analysera huvudtendenserna inom "rörelsen". Det intressanta är ju då hur rörelsen ser ut i praktiken, inte att det sitter två personer någonstans och tycker annorlunda i väsentliga frågor men som ändå kan betecknas som "autonoma".

Vad innehåller då "rörelsen" rent konkret? Eftersom jag inte gjort någon opinionsundersökning om vilka åsikter som omfattas av flest personer har jag tagit den konkreta, utåtriktade praktiken som utgångspunkt.

"Rörelsen" är de organisationer/grupper/individer som kämpar självständigt från stat och kapital med konfrontativa, militanta aktioner för ett samhälle utan representativ politik. Aktionerna kan vara av både masskaraktär och smågruppsaktioner. "Rörelsen" organiserar sig direkt demokratiskt och platt, ofta i informella nätverk. Det finns ingen enhetlig ideologi utan organisering utgår från kampform och sakfrågor (Givetvis är alla socialist/anarkister/"vänsterister" på något sätt. Jag tänkte mest på de socialistiska "subteorierna").

Som ovan nämnt ska inte denna artikel behandla olika samhällsteorier. Men, invänder kanske någon, är inte

den politiska praktiken, aktionerna, en konsekvens av teorin? Jo, visserligen; men jag tänkte fokusera på det som är gemensamt för de flesta autonoma i Sverige, oavsett om de sen är kommunister, anarkister eller vad de nu behagar kalla sig. Om det finns någon kritik av någon specifik teori ligger den i sådana fall implicit.

Innan jag går vidare vill jag bara säga att jag har ett bristande källmaterial till denna artikel. Bara två artiklar som sammanfattar den autonoma rörelsen i Sverige. Dessa brister har jag fyllt med egna erfarenheter från den utomparlamentariska vänstern. Detta betyder att jag kommer att komma med en massa oundersökta påståenden men om folk tar åt sig är det ett bevis för att de i sådana fall är relevanta.

Den svenska autonoma rörelsen, definierad ovan, är, som framgått, ideologiskt och praktiskt brokig. Den domineras av lokala enfrågegrupper som bekämpar allehanda otäckheter som sexism/homofobi, rasism, fascism, "djurförtryck", miljöförstöring och, påstås det i alla fall, kapitalism. Det jag tänkte fokusera på här är kampen mot kapitalism, för socialism.

Inom Folkmakt brukar det talas om hur förträffligt det är med självständig kamp. Vad har då det självständighet begreppet att göra med autonomibegreppet? Jag skulle vilja påstå att de är starkt besläktade med varandra (för att inte säga samma sak). Skillnaden handlar mer om vilken historisk tradition man griper an på. (Därmed inte sagt att Folkmakt inte skulle ha några "autonoma" rötter.)

Orsaken till autonom kamp är att inte vara en del av det man bekämpar, att inte samarbeta med klassfienden. Det säger sig självt att en kamp där man får sin styrka av fienden är dömd att misslyckas. Autonomi handlar dock inte bara om självständighet från "stat och kapital" utan från kort och gott varje annan politisk kraft. Eller för att tala med ett visst gammalt skägg: "Arbetarklassens befrielse måste vara dess eget verk."

Som jag påpekade ovan så är skillnaden mellan Folkmakt och "de autonoma" i stort sett obefintlig, i alla fall när det gäller synen på självständighets/autonomibegreppet. Den stora skillnaden, som jag ser det, är synen på "vänsterns" eller "revolutionärernas" roll och det är det som resten av artikeln ska handla om.

Den kamp som "rörelsen" för är nästan helt och hållet inriktad på militant, aktionsbaserad konfrontation. Ofta är den, som ovan nämnts, inte riktad mot kapitalismen i strikt mening utan mot andra frågor så som rasism och sexism. Därmed inte sagt att kamp mot kapitalism inte förs. Exempel på aktioner mot kapitalism som utförs av den autonoma rörelsen är husockupationer, toppmötesprotester, sabotage på "multisar", reclaim the streets/city, mm.

Revolutionärens uppgifter och förhållandet till klassen

Vad är då denna skillnad jag nämnde ovan, skillnaden i synen på vår roll som revolutionärer?

Om vi ska nå socialism så är det viktigaste som måste till ett *socialistiskt medvetande* hos arbetarklassen. Med "socialistiskt medvetande" menar jag ett medvetande om vilka instrument, medel, organisationsformer, etc., som måste användas för att nå socialism, samt ett medvetande om det socialistiska samhällets krav, och, vad som krävs för övergången till ett socialistiskt samhälle dvs. ett samhälle där de arbetande människorna beslutar om och förvaltar sina gemensamma angelägenheter. Exakt vad ett sådant medvetande innebär kan inte tillfredsställande uttömmas här. Grundläggande är dock en medvetenhet om vad som är "problemet", "felet" med kapitalismen och insikten att det bara är via självständig organisering som socialism kan skapas. Sägås bör också att det inte är fastslaget en gång för alla exakt vad ett socialistiskt medvetande innebär. Det är något som utvecklas och förändras med tiden vartefter nya insikter och erfarenheter vinnas.

Ett socialistiskt medvetande uppstår inte spontant i arbetarklassen oberoende av intellektuella teorier. Det är inte heller ett som kan tillföras arbetarklassen "utifrån" av "medelklasseoretiker". Istället uppstår det i en *dialektisk process*.

Arbetarklassen har en vag föreställning om problemet med kapitalismen och en insikt att ett rättvisare samhälle är alternativet. Vad som saknas är "länken" mellan dagens samhälle och morgondagens. De saknar även en djupare uppfattning exakt vad som är "felet" med kapitalismen. Intellektuella (ur olika klasser) utarbetar generella teorier om kapitalismens funktionssätt. Dessa teorier utvecklas inte i ett vakuum utan är ett resultat av arbetarklassens tillväxt och kamp mot kapitalismen. Arbetarklassen kan i sin tur anamma och påverkas av dessa teorier och på så sätt har ett socialistiskt medvetande uppkommit. Givetvis är det inte bara intellektuella teorier som spelar roll, viktigare är de erfarenheter som arbetarklassen tillkämpar sig i kamp! Det är i ljuset av dessa erfarenheter som teorier kan få någon mening.

Dock uppstår inte detta medvetande samtidigt hos hela klassen utan gör sitt intåg stegvis. Det är inte heller frågan om en rätlinjig process - medvetandet kan gå tillbaka till en lägre och mer outvecklad nivå. De arbetare som först når ett socialistiskt medvetande, och som behåller det över en längre tid, utgör *det socialistiska avantgardet*. Trots att detta avantgarde är en del av arbetarklassen är det nödvändigt att göra en uppdelning mellan de som har insett socialismens nödvändighet och vad som krävs för dess tillblivelse; och de som inte har det.

Ordet "avantgarde" är en militär term som betyder "förtrupp". Förhållandet mellan avantgardet och arbetarklassen är inte hierarkiskt utan avantgardet är helt enkelt de mest drivande, de mest hängivna arbetare som idag kämpar för socialism. Ett avantgarde kan bara representera sig självt. Allt snack om att avantgardet skulle "företräda" arbetarklassen är just snack, elitistiskt sådant!

Med detta sagt så står det klart att autonoma grupperingarna är avantgarden i aktion. Dock ser de sig inte som sådana. De har inte problematiserat sitt förhållande till den övriga delen av klassen. Man "kör bara på" med sina aktioner

utan att relatera dem till arbetarklassens vardag. Problemet med detta är (minst) två. För det första så kan man, om man inte inser skillnaden mellan avantgardet och klassen, riskera att omedvetet försöka substituera klassen och handla i klassens namn, vilket är elitistiskt. Det handlar alltså om en *risk* och jag säger inte att det händer jämt och ständigt i den autonoma rörelsens verksamhet. Eftersom "rörelsen" idag saknar inflytande i arbetarklassens led är det dessutom ett "principiellt" problem.

För det andra så riskerar man att underlåta att bidra till att ett socialistiskt medvetande hos övriga delen av arbetarklassen skapas. Både avantgardet och arbetarklassen utför "aktioner" av olika slag. Dock måste avantgardet, som verkar för socialism och inte bara kämpar för "dagskraven", alltid relatera sin verksamhet till det socialistiska målet. Därför är det "vänsterns" och "revolutionärernas", dvs. vår, uppgift att bidra till ett revolutionärt, socialistiskt, medvetande hos arbetarklassens massor. Det är just detta som den autonoma rörelsen inte gör. Istället håller de på div. aktioner mot ditten och datten och struntar i att man är ganska ensamma. De aktioner som utföres bidrar inte till arbetarklassens socialistiska medvetande. Den svenska autonoma rörelsen har helt enkelt inte brytt sig om medvetandeutvecklingen hos arbetarklassen och underlåter att se sig som ett avantgarde.

Kapitalismen kan inte bekämpas med aktioner så som sabotage mot multinationella företag eller "stoppande" av toppmöten. Kapitalismen är en social relation byggd på försäljning av varan "arbete" och det är på arbetsplatserna och i arbetarklassens övriga vardag som en förändring kan ske. Ovan nämnda aktioner saknar sprängkraft eftersom de utförs i ett vakuum i förhållande till kapitalismens sociala relationer. De kan inte heller bidra till en höjning av arbetarklassen medvetande eftersom detta medvetande skapas i kamp. Det är endast om vi står mitt bland klassen i dess vardag, på arbetsplatser, inom konsumtionssfären, på gator och torg etc. som vårt arbete kan göra någon skillnad. Arbetarklassens tillkämpade erfarenheter *tillsammans* med vår teori är det recept som ett framtida revolutionärt socialistiskt medvetande hos arbetarklassen kommer blandas efter! De aktioner utförda av "rörelsen" är på sin höjd symboliska protestaktioner typ "vi gillar inte McDonalds/EU". Så värst mycket mer innebär de inte.

En annan aktionstyp som använts tidigare av "rörelsen" men som inte är lika vanlig idag är husockupationer. Skillnaden mellan dessa och nyss nämnda aktionstyper är att husockupationer egentligen skulle kunna vara en bra strategi i dagens samhälle. Om ockupationen går till som den i Linköping våren 2000 så anser jag dock att den inte är så mycket att hänga i den revolutionära julgranen. Precis som i andra aktioner måste den förankras i arbetarklassens vardag. Revolutionärernas främsta roll är inte att bära in gatsten utan att försöka involvera så många som möjligt i kampen för ett ungdomens hus. Att, om en bredare opinion finns, försöka verka där för radikalare mål och metoder.

Gräv där du står

Skulle då inte dessa aktioner kunna fungera som exemplet makt i medvetandehöjande syfte, frågar sig kanske någon? Jo, men om man verkar utanför arbetarklassens vardag så blir man lätt utdefinierad, och isolerad av etablissemangen vilket får motsatt effekt.

Det viktigaste ur ett revolutionärt perspektiv är att "gräva där man står". Att i sin egen vardag tillsammans med sina (icke-socialistiskt medvetna) klasskamrater verka för sina intressen samt att försöka bidra till en höjning av medvetandet. Hur detta görs beror lite på vilken arena man kämpar på. På arbetsplatserna bör/kan givetvis bara de arbetare som är anställda på den berörda arbetsplatsen delta i kampen eftersom annars gör revolutionärerna anspråk på att substituera arbetarklassen. När det gäller kampen i konsumentleden samt på gator och torg så ser situationen lite annorlunda ut eftersom det inte finns någon klart indelad grupp som aktionen gäller. Här kan vänstergrupper göra desto mer. Det viktiga här är att man försöker involvera så många (arbetare) som möjligt som de autonoma i Italien på 70-talet gjorde. Revolutionärerna tar initiativen och försöker sedan få med övriga klassen. Exempel på detta i dagens Sverige är Planka.nu-kampanjen i Stockholms tunnelbana samt de ansatser till stadsdelsmotstånd som Autonomt Motstånd i Malmö tagit initiativet till på Möllevången.

Orsaken till den synen på politiska aktioner som närs av den svenska autonoma rörelsen är den som redogörs för i "*Ge upp aktivismen*". Tesen som framförs där är, lite förenklat, att aktivisterna ser sig först och främst som *aktivister* och inte som *arbetare*. "Kapitalismen baseras på arbete, vår kamp mot den är inte baserad på arbete utan snarare motsatsen, det är något vi gör utanför de jobb vi kan ha." (15) Kampen mot kapitalismen blir till något utanför våra övriga liv. Dessutom så blir aktivisterna proffs på samhällsförändring, vilket är en del i den samhälliga arbetsdelningen vilken är socialismens uppgift att avskaffa. Likt fackföreningskampen så går aktivisten upp i sin roll och kan på sätt och vis uppleva socialismen som ett hot. "Arbetsdelningen betyder att en person tar en roll på bekostnad av många andra som slipper ifrån detta ansvar. En uppdelning av arbetsuppgifterna betyder att andra människor odlar din mat och gör dina kläder och förser dig med elektricitet medan du fortsätter med att sträva efter en samhällsförändring." (16)

Orsaken till detta kan vara flera. Klasskampens låga nivå och den radikala rörelsens marginalisering, hög arbetslöshet bland ungdomar (som "rörelsen" till störta delen består av) vilket leder till att man blir isolerad från stora delar av arbetarklassens vardag. En annan orsak kan vara vilken syn man har på sig själv. Revolutionärer måste först och främst se sig som arbetare och inte som någon "aktivist" skild från arbetarklassen.

Ett annat problem jag upplever med den autonoma rörelsen i Sverige är dess fokusering på militant konfrontation. Jag inser naturligtvis att det är svårt att på allvar utmana borgarklassens makt utan att någon gång behöva använda sig av våld. Dock uppstår problem när en liten marginaliserad rörelse ensam försöker konfrontera kapitalet med militanta medel. "Rörelsen" har knappast de resurser som behövs för att kunna stå emot den repression som blir följden av en

sådan politik. Resultatet såg vi tydligt i Italien på 70-talet. Rörelsen splittras, krossas och den radikalaste delen dras in i totalt ofruktbar och verklighetsfrånvärd stadsgerillaverksamhet med många dödade eller fångslade som följd - helt i onödan!

Så länge man konfronterar svagare fiender t.ex. fascister så är det inga problem, då är det bara att köra på. Men när det gäller staten och kapitalet så är de så mäktiga att all militant verksamhet utförd av en marginaliserad autonom rörelse bara kan sluta i nederlag. För att våldsam, konfrontativ kamp ska löna sig måste rörelsen som bedriver den ha förmågan att överleva och växa sig starkare under den stenhårda repression som följer.

Det är dock inte bara den militära/ekonomiska överlägsenheten som talar för staten. Staten åtnjuter också en förhållandevis hög legitimitet hos breda lager i arbetarklassen medan vi i den radikala vänstern är marginaliserade och isolerade. Detta gör att sådana aktioner är lätta för staten att utdefiniera och smutskasta (t.ex. Göteborg 2001) vilket är en förutsättning för att repressionen ska kunna genomföras utan "problem".

Innebär detta därmed att vi sak gå och bli pacifister allihopa och ge upp militansen? Självklart inte! Men vi måste tänka på att förankra vår militans i arbetarklassens vardag. När "vanligt folk" går ut och kastar sten och strejkar "vilt" så ställer det till med ett visst huvudbry för borgerligheten och det blir svårare för media att utdefiniera aktionerna. För tydlighetens skull kan jag tillägga att bara för att det inte leder någonstans med militanta angrepp mot staten och kapitalets symboler (från "rörelsens" sida alltså) så innebär inte det att jag inte tycker att vi ska försvara oss mot angrepp från polisen.

Sammanfattningsvis kan jag säga att ska den revolutionära vänstern vinna mark så måste vi verka i arbetarklassens vardag och inte som några proffsaktivister som i praktiken skiljer sin aktivism från vardagslivet. Det är dags att närma sig klassen och börja med *politik* istället för att hatta runt i aktivistisk isolering.

Noter

1. Se t.ex. "*Samma fiender, samma kamp*" s. 36 och "*En kortfattad beskrivning av den autonoma rörelsens framväxt i Sverige och fram till dagsläget*" (Jag tänker inte sätta ut sidnummer på internet-texter.)
2. Är i och för sig inte helt på det klara med om det råder någon teoretisk motsättning mellan dessa teorier.
3. "*Samma fiender...*" s.36
4. *Ibid* s.35
5. "*Den autonoma rörelsen i Europa*" och "De autonoma i Italien på 70-talet"
6. "De autonoma i It..."
7. "*Den autonoma rörelsen...*"
8. *Ibid*
9. *Ibid*
10. "Ingen fred i klasskriget"
11. "*Den autonoma rörelsen...*"
12. *Ibid*
13. "De autonoma i It..."
14. *Ibid*
15. "*Ge upp aktivismen*"
16. *Ibid*

Litteraturlista

- "*Samma fiender, samma kamp*" Text av den autonoma kommunistiska gruppen "Kämpa tillsammans"
- "*En kortfattad beskrivning av den autonoma rörelsens framväxt i Sverige och fram till dagsläget*" <http://www.socialism.nu/autonomsvrige.shtml>, 2002-06-24
- "*Den autonoma rörelsen i Europa*" <http://www.socialism.nu/autonomeuropa.shtml>, 2002-06-24
- "De autonoma i Italien på 70-talet" Artikel publicerad i *Folkmakt* nr11.
- "Ingen fred i klasskriget" Artikel publicerad i *Brand* nr 5-98.
- "*Ge upp aktivismen*" Textsamling med texterna "Ge upp aktivismen", "Bortom aktivismen" och "Vi är ju inga kampanjnissar" publicerad i Sverige av Stockholm autonoma marxister.